

Meldeplikter

- Avgrenses mot opplysningsplikter – for eksempel
- Hpl § 32 og 33
- Opplysningsplikt og meldeplikt fattes ofte som det samme. (i alle fall i daglig tale) – varsel?
- Regner med at dere hadde noe om dette i går

Noen meldeplikter (ikke uttømmende)

- **Helsepersonelloven:**
- § 35 – Melding om fødsler
- **§ 36 – Melding om dødsfall**
- § 37 – Melding til helseregistre (forskriftshjemmel)
- § 38 – Melding om betydelig personskade (opphevet)
- **§ 38a – Melding om behov for IP og koordinator**
- **§ 17 - Opplysninger som kan medføre fare for pasienter**
- § 18 – Melding om helsepersonell virksomhet (kommune/regionalt helseforetak)
- § 19 - Melding til arbeidsgiver om bierverv

Andre meldeplikter

- **Spesialisthelsetjenesten § 3-3** - Meldeplikt til nasjonalt kunnskapssenter
- **Spesialisthelsetjenesteloven § 3-3a** – Varsel tilt Statens helsetilsyn- alvorlige hendelser
- Kommer også til å si noe om:
- Helsetilsynet sin utrykningsenhet
- Tilsvarende meldeplikt for kommunale tjenester ?
- Undersøkelse i kommisjon i helsetjenesten. Er nå vedtatt men ikke opprettet enda. Saker som skal meldes er de samme som i § 3-3a
- Kommisjonen skal selv avgjøre hvilke saker som tas opp

§ 36. *Melding om dødsfall*

- Lege skal gi kommunelegen opplysninger om dødsårsaken (videreformidles til Dødsårsakregisteret regulert i dødsårsaksforskriften)
- Er det grunn til tro at dødsfallet er **unaturlig**, skal legen **underrette politiet**
- Hva som er unaturlig dødsfall – se forskrift(neste)

Forskrift om leges melding til politiet om unaturlig dødsfall o.l

- Når skal det meldes?
- Når det er grunn til å tro at et dødsfall er unaturlig
- Meldingen kan gis muntlig/telefonisk men skal da etterfølges av en skriftlig melding
- Når er et dødsfall unaturlig? – regulert i forskrift

Forskrift om leges melding til politiet om unaturlig dødsfall o.l

- Drap eller annen legemskrenkelse
- Selvmord/selvforvoldt skade
- Ulykke som forlis, brann, skred, lynnedslag, drukning, fall, trafikkulykke og lignende
- Yrkesulykke, yrkeseskade
- **Feil, forsømmelse eller uhell ved undersøkelse eller behandling av sykdom eller skade**
- **Misbruk av narkotika**
- **Ukjent årsak når døden har inntrådt plutselig og uventet**
- Også dødsfall i fengsel arrest meldes
- Funn av ukjent lik

Melding om dødsfall – opplysninger til retten

- Er det satt i gang etterforskning skal legen gi opplysninger til retten dersom retten ber om det.
- Opplysningsplikten til retten går lenger enn opplysningsplikten til politiet
- Det er altså ikke en **opplysningsplikt** til politiet når det gjelder opplysninger om dødsfallet
- Legen plikter ikke å gi opplysninger til politiet, man kan ha **opplysningsrett** – kan gi opplysninger
- Se for eksempel hpl § 24

§ 38 a. *Melding om behov for individuell plan og koordinator*

- Gjelder alt helsepersonell
- Både primær og spesialisthelsetjeneste
- Bestemmelsen kom når ny helse- og omsorgstjenestelov trådte i kraft 01.01.12
- Melding skal snarest mulig gå til koordinerende enhet
- Er antakelig lite påaktet

§ 17. *Opplysninger om forhold som kan medføre fare for pasienter*

- **Helsepersonell** skal av **eget tiltak** gi tilsynsmyndighetene informasjon om **forhold** som kan medføre **fare** for pasienters **sikkerhet**.
- Melde eller varselsbestemmelse? (ikke så avgjørende i praksis)
- Plikten tillegger helsepersonellet
- Tilsynsmyndigheten betyr her Fylkesmannen/Helsetilsynet

Helsepersonelloven § 17

- Når skal det meldes/varsles?
- Når det er fare for pasienters liv og helse
- Tilstrekkelig at forholdet representerer **en fare**
- Skade trenger ikke ha inntrådt, men det må være **påregnelig/sannsynlig** at pasienters helsetilstand kan forverres/påføres skade, smitte ol.

Helsepersonelloven § 17

- Med «forhold» menes:
- Tiltak, rutiner, teknisk utstyr, svikt mangler i organisering herunder mangel på personell
- Bestemmelsen gjelder **også enkeltpersoner** som er en fare for pasientsikkerheten grunnet for eksempel faglighet, rusmisbruk, sykdom osv

Helsepersonelloven § 17

- **Oppheves § 17 taushetsplikten?**
- Helsedirektoratet har tolket dette slik at det **gjør den ikke**
- Det betyr at bestemmelsen ikke kan benyttes til å melde fra om forhold **helsepersonell** ble kjent med når de gir helsehjelp til **annet helsepersonell**
- Typisk – fastlege som er behandler for annet helsepersonell
- Her må helsepersonellet vurdere om det hjemmel til melde etter andre regler – **hpl § 23 nr 4 (opplysningsrett)**
- **Forskjell på plikt og rett**
- Her må en gi helsepersonell rimelig skjønn
- **Tilføyd i sommer 2017 :*Det skal ikke gis informasjon om taushetsbelagte opplysninger.***

Helsepersonelloven § 17

- Meldingen bør som hovedregel først gå til virksomheten som er den som er nærmest til å rette opp forholdene
- Det er **ikke et krav** at dette gjøres først
- **Hvordan behandler Fylkesmannen slike meldinger**
- Bestemmelsen må ses i sammenheng med arbeidsmiljøloven § 2-4 som gjelder for andre enn helsepersonell
- Arbeidsmiljøloven § 2-5 gir varsler beskyttelse mot gjengjeldelse fra arbeidsgiver

Arbeidsmiljøloven § 2 A-4.

Taushetsplikt ved varsling til offentlig myndighet

- (1) Når tilsynsmyndigheter eller andre offentlige myndigheter mottar varsel om kritikkverdige forhold, plikter enhver som utfører arbeid eller tjeneste for **mottakerorganet** å hindre at andre får kjennskap til **arbeidstakers navn** eller andre **identifiserende opplysninger om arbeidstaker**.
- (2) Taushetsplikten gjelder også overfor sakens **parter** og deres representanter. Forvaltningsloven § § 13 til 13 e gjelder ellers tilsvarende.
- **Vedtatt i sommer – hva betyr dette for § 17**

§ 3-3. Meldeplikt til Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten

- **Formål:** forbedre pasientsikkerheten ved at meldingen brukes til å avklare årsaker
- **Hvem skal melde?** Alle institusjoner som omfattes av spesialisthelsetjenesten – både private og offentlige
- **Private spesialister** med eller uten avtale omfattes ikke
- Meldingen skal ikke inneholde **personidentifiserende** personopplysninger
- Ved alvorlig systemsvikt skal Nasjonalt kunnskapssenter varsle Helsetilsynet
- Det kan ikke startes **tilsynssak mot helsepersonell** eller **begjæres påtale** på grunnlag av meldingen

§ 3-3. *Meldeplikt til Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten*

- **Hva skal meldes?**
- **betydelig** personskade på pasient som følge av ytelse av helsetjeneste eller ved at en pasient skader en annen. Det skal også meldes fra om hendelser som **kunne ha ført** til betydelig personskade.
- Når?– straks – i følge rundskriv innen 24 timer

§ 3-3 a. *Varsel til Statens helsetilsyn om alvorlige hendelser*

- **Hvem skal varsle?**
- Helseforetak og virksomheter som har **avtale** med helseforetak eller regionalt helseforetak
- Virksomheter som ikke har avtale – omfattes ikke (det har vært snakk om lovendring slik virksomhet uten avtale omfattes, men det er ikke blitt noe enda)
- **Når skal det meldes?** Straks – senest neste dag
- **Hva skal meldes?**
- **Dødsfall eller betydelige skade** hvor utfallet er **uventet i forhold til påregnelig risiko**
- Ved vurderingen av om en hendelse er meldepliktig skal det legges vekt på om hendelsen kan skyldes feil, forsømmelser eller uhell på system- og/eller individnivå, om det er uklart hva som har skjedd, og om saken fremstår som kompleks.

§ 3-3 a. *Varsel til Statens helsetilsyn om alvorlige hendelser*

- Hva gjør Statens helsetilsyn med meldingene?
- Det er opprettet en egen enhet i Helsetilsynet (undersøkelsesenheten)
- De vurderer meldingene og om det skal rykkes ut til den aktuelle virksomhet
- Mottok 501 varsler i 2015. Av disse 13 stedlige tilsyn
- Fordeling: somatikk/psykiatri ca halvdelen på hver- regionale forskjeller
- **Utfall av et slikt varsel kan være:**
- Undersøkelsesenheten gjør stedlig tilsyn
- Saken overføres til Fylkesmannen for oppfølging
- Ingen tilsynsmessig oppfølging

Varselsordninger i primærhelsetjenesten?

- Det er ikke etablert tilsvarende ordninger for kommunene eller andre som yter primærhelsetjenester
- Hpl § 38 (ordlyden er nærmest lik § 3-3 men omfatter helsepersonell generelt – er **nå opphevet**)
- Meldeordning for kommunene er foreslått i prp 150 L – ny helsetilsynslov (det kommer nok)
- Undersøkelseskommisjon for helsetjenesten? Er vedtatt, men er ikke satt i verk.
- Kommisjonen omfatter alle helse- og omsorgstjenester (også primærhelsetjenesten)

